

Beyond Energy Action Strategies

D.3.5 – Rapport over de implementatie van best practices inzake financieel haalbare energie-acties

	Titel van de best practice:
1	Energieleverancier van de Buiten-Hebriden
2	Commercialisering van mariene energie in de Buiten-Hebriden
3	Koolstofarme woningen in de Buiten-Hebriden

COMHAIRLE NAN EILEAN SIAR

Indieningsdatum: 14.12.2016

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union

INHOUD

1	Energieleverancier van de Buiten-Hebriden	3
1.1	Goede praktijken	3
1.2	Algemeen.....	3
1.3	Actiekader.....	3
1.4	Beschrijving van het project	3
1.5	Resultaten en output.....	4
1.6	Financieringsplan.....	5
2	Commercialisering van mariene energie in de Buiten-Hebriden	5
2.1	Goede praktijken	5
2.2	Algemeen.....	5
2.3	Actiekader.....	5
2.4	Beschrijving van het project	6
2.5	Resultaten en output.....	6
3	Koolstofarme woningen	7
3.1	Goede praktijken	7
3.2	Algemeen.....	7
3.3	Actiekader.....	7
3.4	Beschrijving van het project	7
3.5	Resultaten en output.....	8
3.6	Financieringsplan.....	8

Age of Empires III
Complete Collection

1 Energieleverancier van de Buiten-Hebriden

1.1 Goede praktijken

'Community Interest Company'-Businessmodel, Businessplanning, Partnerschap met de private sector, Vermindering van brandstofarmoe.

1.2 Algemeen

De Buiten-Hebriden zijn een keten van eilanden langs de westkust van Schotland, er wonen iets meer dan 26.000 mensen. De eilanden strekken zich uit van Lewis in het noorden, over Harris, North Uist, Benbecula en South Uist tot Barra in het zuiden.

De deelname aan het BEAST-project was voor de Comhairle nan Eilean Siar, de lokale overheid voor de Buiten-Hebriden, een grote stimulans om te kiezen voor een innovatieve aanpak om iets te doen aan de hoge brandstofkosten door de eerste stappen te zetten voor de oprichting van een lokale energieleverancier, Hebrides Energy.

Het uiteindelijke doel van Hebrides Energy is om lokale elektriciteit op te wekken en te verdelen door gebruik te maken van de natuurlijke windbron, om zo de elektriciteitskosten voor de eilandbewoners te verlagen. Gedurende het BEAST-project kwamen lokale partners samen om het bedrijf op te richten en om te proberen een partnerschap aan te gaan met een partner uit de privésector om een nieuw en competitief elektriciteitstarief op te stellen en op de markt te brengen voor huishoudens in de Buiten-Hebriden.

1.3 Actiekader

Brandstofarmoe is een heikele kwestie voor de inwoners van de Buiten-Hebriden. Boven op de barre weersomstandigheden, zijn de inkomens van de gezinnen relatief laag en de brandstofkosten relatief hoog, en een groot deel van het woningbestand is energie-inefficiënt.

Het feit dat het energieverbruik in de Buiten-Hebriden hoger dan gemiddeld is, vormt een duidelijke rechtvaardiging voor de oprichting van een lokaal energiebedrijf. Bovendien gebruiken veel huishoudens zowel voor verwarming als voor verlichting elektriciteit, doordat er geen aansluiting is op het gasnet. Bewoners van de Buiten-Hebriden betalen meer dan gemiddeld voor de elektriciteit die ze verbruiken, ook al wonen ze in een gebied dat beschikt over aanzienlijke hernieuwbare energiebronnen.

1.4 Beschrijving van het project

De Buiten-Hebriden hebben de sterkste en meest stabiele toevoer van wind en golven in Europa, wat het gebied ideaal maakt voor de opwekking van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen, zowel voor plaatselijk gebruik als voor de export.

De motivatie voor de oprichting van een elektriciteitsbedrijf was de kans om toegang te krijgen tot een deel van de energieopwekking door een van de commerciële programma's die werden voorgesteld voor de eilanden. Deze voorstellen moeten voorlopig echter wachten op de goedkeuring van een radiale verbinding tussen de eilanden en het Schotse vasteland. Die zou er rond 2021 moeten komen.

Haalbaarheidsstudies hebben uitgewezen dat een 'white label'-partnerschap met een bestaande erkende leverancier voor Hebrides Energy de meest geschikte strategie is om de eerste stappen op de elektriciteitsmarkt te zetten. Volgens dit model zou de elektriciteit aan de klant worden geleverd onder het "merk" van een niet-erkend energiebedrijf. Toetreding tot de energiemarkt van het Verenigd Koninkrijk is een uitdaging en het 'white label' wordt gezien als een potentieel mechanisme om het risico te beperken, aangezien alle operationele en compliance-verplichtingen de verantwoordelijkheid zouden zijn van de erkende partner-energieleverancier.

Op de langere termijn is het doel van het bedrijf om zelf uit te groeien tot een volledig erkende elektriciteitsleverancier, wat kostenbesparingen voor lokale consumenten zou opleveren door middel van een directe investering in en een verkoop van lokaal opgewekte hernieuwbare energie.

1.5 Resultaten en output

Het bedrijf Hebrides Energy is een *Community Interest Company*. Het bedrijf is een partnerschap tussen de Comhairle nan Eilean Siar, Community Energy Scotland, Hebridean Housing Partnership, The Stornoway Trust en Tighean Innse Gall. De Comhairle is de hoofdaandeelhouder en levert operationele en administratieve ondersteuning aan het bedrijf.

Tijdens het BEAST-project hebben we:

- Een businessplan opgesteld en gezamenlijk geopteerd voor een 'white label'-model als markttoetredingsstrategie voor het bedrijf.
- Een *Community Interest Company* opgericht, met aandeelhouders uit 5 lokale stakeholders.
- Een aanbestedingsoefening voor een 'white label'-partner uitgevoerd, en een dienstenovereenkomst opgesteld met een partner uit de privésector.
- Inspanningen geleverd voor de operationele opzet van het nieuwe tarief in samenwerking met onze partner uit de privésector, en dit inzake bv. het ontwikkelen van een website, klantencontactcentra, branding, een welkomstgeschenk voor klanten, uitwerking van tarieven.
- Omschakelingen voor huishoudens vanaf september 2016 naar het tarief van Hebrides Energy uitgetest.

Het elektriciteitstarief van Hebrides Energy werd sinds eind september 2016 uitgetest en we waren van plan om het aan het publiek aan te bieden in november 2016. Helaas werd het op het einde van de testperiode duidelijk dat er operationele problemen waren met onze erkende partner-energieleverancier, en we hebben besloten om de lancering uit te stellen tot januari 2017. Uiteindelijk zette de partner uit de privésector zijn activiteiten stop in november 2016 en we zagen ons gedwongen om de dienstverleningsovereenkomst te beëindigen.

De Raad is nu op zoek naar nieuwe mogelijkheden voor het bedrijf om een alternatieve overeenkomst af te sluiten met een andere partner om het gemeenschapstarief te kunnen aanbieden. Tegelijkertijd houden we vast aan onze bedoeling op de lange termijn om lokale opwekking van hernieuwbare energie te koppelen aan het energieverbruik, wat klanten de mogelijkheid zou bieden om hernieuwbare energie aan te kopen die op de eilanden is geproduceerd en dat tegen een zo gering mogelijke kostprijs. Het bedrijf blijft verder onderzoeken hoe het kan

investeren in hernieuwbare energie en hoe het kan uitgroeien tot een volledig erkende energieleverancier.

1.6 Financieringsplan

Via BEAST werden er inspanningen geleverd om stakeholders bij elkaar te brengen en er werd extern advies ingewonnen over de optimale structuur om vooruitgang te boeken. Ten gevolge hiervan werd een *Community Interest Company* (CIC) opgericht als een partnerschap tussen de Comhairle nan Eilean Siar, Community Energy Scotland, Hebridean Housing Partnership, The Stornoway Trust en Tighean Innse Gall.

Hebrides Energy kon met succes zorgen voor externe financiering voor twee jaar om de marketingkosten en de kosten om voor bewustwordingsstimulerende activiteiten te helpen dragen, en leverde directe ondersteuning aan klanten tijdens het omschakelingsproces.

2 Commercialisering van mariene energie in de Buiten-Hebriden

2.1 Goede praktijken

Evaluatie van de mogelijkheden, Samenwerking tussen de private en de publieke sector, Betrokkenheid van stakeholders.

2.2 Algemeen

De golfslagenergie in de Buiten-Hebriden is een van de rijkste in Europa, met ramingen die ervan uitgaan dat tot 20% van alle Europese mariene energiebronnen rond of bij de Hebriden liggen.

De Buiten-Hebriden hadden al verscheidene voorgestelde mariene energie-ontwikkelingen hetzij gepland hetzij goedgekeurd. Bij de opstart van het BEAST-project waren dit nieuwe technologieën die zich nog in de fase van prototype en testing bevonden. Het doel van ons werk met BEAST was om manieren te vinden waarop we de commercialisering van deze technologieën voor onze kusten zouden kunnen ondersteunen en versnellen.

2.3 Actiekader

Bij aanvang van BEAST was het duidelijk dat de vooruitgang op het vlak van de ontwikkeling van de mariene energiesector in Schotland steeds meer belemmerd werd door een aantal factoren, waaronder zwakke aansluiting op het net, onzekerheid over toekomstige steunprogramma's en hoge investeringskosten voor ontwikkelingen in een vroeg stadium. Als lokale overheid voor de Buiten-Hebriden steunde de Comhairle nan Eilean Siar vol enthousiasme voorstellen voor de Buiten-Hebriden omdat ze er belang bij had dat de plannen gerealiseerd werden.

De grootste volledig vergunde site ter wereld voor energie opgewekt uit golven ligt aan de westkust van het eiland Lewis. De golfenergiebronnen werden gesofisticeerd in kaart gebracht zodat er een nooit geziene hoeveelheid gegevens beschikbaar is voor de site, er werden ook veel inspanningen geleverd om de vergunningen voor de site in orde te brengen. Met het door Aquamarine voorgestelde 'Oyster'-instrument voor de site, bleken de omvang van en het risico verbonden aan de uitdaging om over te gaan tot volledige commercialisering, echter groter dan voorzien, zoals dit trouwens ook met veel andere omzettingsinstrumenten voor energie het geval is.

2.4 Beschrijving van het project

Via BEAST werden inspanningen geleverd om de voornaamste stakeholders (in de private en in de publieke sector) te identificeren, en om met hen samen te werken om een SWOT-analyse uit te voeren betreffende de commercialisering van mariene energie in de westelijke Hebriden. Vervolgens werden twee workshops gehouden inzake het identificeren en evalueren van de opties. In die workshops probeerde men mogelijke opties voor de ontwikkeling van de sector op de eilanden te bepalen en te evalueren, waarbij men vooral focuste op de 40MW vergunde golfenergiesite.

Hieruit vloeide een concept voort om van de Buiten-Hebriden een proefveld te maken voor innovatieve mariene energievoorzieningen. Hierbij zou men kunnen profiteren van het bestaan van 's werelds grootste volledig vergunde golfenergiesite op de westkust van Lewis, waarvan een stuk zal gebruikt worden als een technologie-neutrale testsite.

Een technologie-neutrale site zou het voordeel hebben dat de risico's voor de ontwikkelaars binnen de perken zouden blijven, door de procedures voor vergunningen en leasing te vereenvoudigen en te verkorten, door een elektrische verbinding te voorzien, en door basisinformatie over het milieu en voortdurende monitoring aan te bieden. De site zou beschikken over alle vergunningen op het vlak van het milieu en op het vlak van aansluitingen op het stroomnet en zou wellicht een onderhoudsbasis hebben aan land die een gemeenschappelijke voorziening zou vormen.

De oprichting van een testzone zou, naarmate de technologie zich verder ontwikkelde, zorgen voor de plaatsing van een volledig commerciële reeks van systemen voor mariene energie in de wateren rond de Buiten-Hebriden. De testsite zou het voor ontwikkelaars mogelijk maken om testen uit te voeren in een ander klimaattype dan dat wat momenteel ter beschikking staat. De golven rond de Hebriden zijn krachtig en blootgesteld. De testen zouden mogelijkheden tot verdere vooruitgang met zich meebrengen en zouden kunnen leiden tot een schaalvergroting van de technische systemen in een grootteorde van 2–10MW, en tot reeksen van een significante omvang op de langere termijn.

2.5 Resultaten en output

Naar aanleiding van de workshop over het evalueren van de samenwerkingsmogelijkheden werd een business case ontwikkeld die vaststelde dat de meest logische volgende stap een meer gedetailleerde haalbaarheids- en marktbeoordelingsstudie was.

Parallel hieraan bleef de extreme omgeving echter de voortgang beïnvloeden. Beide bedrijven die van plan waren om activiteiten te ontplooiën in de Buiten-Hebriden gingen in vereffening en de focus van het Schotse mechanisme voor regeringssteun wijzigde ingrijpend.

De Comhairle nan Eilean Siar denkt vooruit en blijft kansen voor mariene energie ten westen van de Hebriden en verder onderzoek in de testzone promoten. We blijven de samenwerking met onderzoekers en ontwikkelaars op het vlak van mariene energie, Wave Energy Scotland, verderzetten om te verzekeren dat ze zich bewust zijn van de rijke bronnen aan golfenergie in de Buiten-Hebriden en van wat de Buiten-Hebriden aan ontwikkelaars te bieden hebben op het vlak van havenfaciliteiten, productiemogelijkheden, een onderzoeksbasis en vervoersinfrastructuur.

De Buiten-Hebriden bieden de kans voor een commerciële demonstratie en voor het uittesten en opwekken van extreme omstandigheden, mogelijkwerwijze met wereldwijde aantrekkingskracht, als aanvulling van wat reeds elders in Schotland en in het Verenigd Koninkrijk beschikbaar is. Er bestaat duidelijk belangstelling bij ontwikkelaars voor het gebied, en het werk dat reeds verricht is op de site bij Lewis is een aanwinst voor de regio en een basis om op verder te bouwen.

3 Koolstofarme woningen

3.1 Goede praktijken

Partnerschap met de publieke sector, Vermindering van brandstofarmoede, Verbeteringen op het vlak van energie-efficiëntie in woonhuizen.

3.2 Algemeen

Deze maatregel had als doel te pleiten voor meer investeringen ter ondersteuning van isolering van buitenmuren in 'moeilijk behandelbare' woningen in de Buiten-Hebriden.

Brandstofarmoede is een groot probleem in de Buiten-Hebriden. De hoofdoorzaken van brandstofarmoede zijn de lage energie-efficiëntie, hoge brandstofkosten en lage inkomsten, en op deze drie vlakken scoren de Buiten-Hebriden erg slecht.

3.3 Actiekader

Het hoge niveau van brandstofarmoede in de Buiten-Hebriden wordt nog versterkt door de traditionele bouwmethodes op de eilanden, waarbij veel huizen massieve muren of andere kenmerken hebben waardoor ze moeilijk te verwarmen en moeilijk te behandelen zijn. De afwezigheid van een aardgasnet buiten Stornoway leidt ertoe dat huishoudens duurere vormen van brandstof moeten gebruiken, zoals elektriciteit, stookolie en vaste brandstof, wat hoger dan gemiddelde energiekosten met zich meebrengt. De eilanden zijn ten prooi aan barre weersomstandigheden en veel huizen liggen in gebieden die in extreme mate blootgesteld zijn aan wind en regen.

23% van de huizen hebben een massieve wandconstructie, en zijn erg moeilijk te behandelen met energie-efficiënte maatregelen, en een bijkomende 20% hebben een gemengde constructie, bijvoorbeeld een hoofdwooning met massieve muren en een aanbouw met spouwmuren. Onderzoek wijst erop dat 35% van de huizen op de eilanden geen muurisolatie hebben, en dat er van de huizen met een massieve wandconstructie slechts 19% geïsoleerd werden.

Het Sustainable Energy Action Plan (SEAP – Actieplan voor duurzame energie) voor 2011 voor de Buiten-Hebriden stelde voor dat er een pilootproject zou opgestart worden gericht op het plaatsen van buitenmuurisolatie in moeilijk behandelbare privéwoningen. Vervolgens verleenden de Schotse regering en ECO-funding steun aan een beperkte introductie van isolatie van buitenmuren in de Buiten-Hebriden. Tot de voordelen behoren directe besparingen die kunnen worden aangetoond door de lagere verwarmingsfacturen en de koolstofbesparingen. Er was ook positieve feedback over het verhoogde comfort en over het positieve effect op de algemene staat van de behandelde woning. De lokale partners vonden echter dat de vraag de beschikbare middelen oversteeg en er werd overeengekomen dat het verzekeren van bijkomende financiering voor de isolatie van buitenmuren erg gunstig zou zijn voor huishoudens in de Buiten-Hebriden.

Deze maatregel in het kader van BEAST wilde de belemmeringen identificeren en een aantal acties ondernemen om het plaatsen van isolatie op buitenmuren op de eilanden te versnellen in de boekjaren 2015-2016 en 2016-2017.

3.4 Beschrijving van het project

De technische oplossing is tamelijk rechte-doorzee. Er is een gamma aan door de bedrijfstak goedgekeurde isolatieproducten en de plaatsing kan uitgevoerd worden door lokale aannemers. De

grootste uitdaging voor de uitvoering van het project is van financiële aard. Historisch gezien kwam de steun voor energie-efficiënte tussenkomsten in de Buiten-Hebriden van de regering en de publieke sector aangezien het niet om commercieel interessante investeringsvoorstellen ging.

Isolatie van buitenmuren is relatief duur (gemiddeld £16.500 per woning) in vergelijking met andere maatregelen, en de eis dat de huiseigenaar een bijdrage levert (hetzij door eigen financiële middelen hetzij door een renteloze lening) heeft het investeringsvoorstel lastiger gemaakt.

De belangrijkste focus van maatregelen in het kader van het BEAST-project was om een business case op te bouwen voor verhoogde investeringen in isolatie van buitenmuren in de Buiten-Hebriden. Reguliere overheidsprogramma's en -incentives hebben een beperkte invloed in de Buiten-Hebriden. De programma's zijn niet altijd opgesteld met de rurale dimensie in het achterhoofd. Het woningbestand op de Buiten-Hebriden brengt unieke uitdagingen met zich mee op het vlak van type, omvang en locatie. Daarom kunnen kostenmaatregelen gebaseerd op een niveau 'per huis' niet op een gelijkwaardige basis vergeleken worden met de kostprijzen op het vasteland. Er was nood aan een coherent en ambitieus investeringsvoorstel van alle lokale partners om ervoor te zorgen dat de streek die het meest gebukt gaat onder brandstofarmoede in staat zou zijn om de voordelen van deze financieringsprogramma's te maximaliseren.

3.5 Resultaten en output

Er werden inspanningen geleverd om de algemene belemmeringen en oplossingen voor het verbeteren van energie-efficiëntie in woningen op de eilanden te identificeren. Er werd een SWOT-analyse uitgevoerd en een follow-up jamsessie georganiseerd in de loop van het BEAST-project.

We werkten samen met partners om een specifieke Brandstofarmoedestrategie 2015-2025 uit te werken die de specifieke programma's en tussenkomsten die vereist zijn in de Buiten-Hebriden om brandstofarmoede aan te pakken, verwoordt.

Het resultaat was dat we een gecoördineerde aanpak hebben uitgewerkt om brandstofarmoede in de Buiten-Hebriden tegen te gaan, een business case voor bijkomende investeringen hebben uitgewerkt, de kwestie onder de aandacht hebben gebracht op het niveau van de Schotse regering en van het Verenigd Koninkrijk, en de invloed van specifieke rurale beleidsmaatregelen hebben belicht.

Dit lobbywerk omvatte ook argumenten om meer steun te krijgen voor maatregelen op de eilanden of speciale regelingen om de insulaire context te erkennen, zoals: de vereenvoudiging van financieringsprocedures, meer caps op overheidsfinanciering, en een ruimer aanbod van financierbare maatregelen/toekenningscriteria.

De stakeholders zijn blijven samenwerken en informatie uitwisselen om vooruitgang te boeken en te rapporteren inzake het Brandstofarmoede- en Actieplan voor de Buiten-Hebriden. Parallel hieraan bleef de Comhairle samenwerken met lokale partners om kansen voor bijkomende fondsen te benutten wanneer die zich aanboden en om de uitvoering van maatregelen voor isolatie van buitenmuren zoals gespecificeerd in het HEEPS-programma tijdens 2015-2016 en 2016-2017 te verzekeren.

3.6 Financieringsplan

Het belangrijkste Schotse programma voor de energie-efficiëntie van woningen is het door de Schotse regering gefinancierde 'Home Energy Efficiency Programme: Area Based Schemes' (HEEPS:ABS). Elke lokale overheid wordt verzocht jaarlijks een aanvraag te doen bij HEEPS:ABS, en de vereiste financiële besteding, de voorgestelde uitvoeringsmethode, de maatregel die zal uitgevoerd

worden, de reden voor de financiering enz. toe te lichten. Tijdens de laatste 2 jaar is het HEEPS:ABS programma in de Buiten-Hebriden uitgebreid met een extra maatregel inzake isolatie van buitenmuren van 'moeilijk te behandelen' woningen tijdens 2015-2016 en 2016-2017.

Er werd via BEAST een business case opgesteld die de bijkomende investeringen in isolatie van buitenmuren moest rechtvaardigen. Dit blijft de basis waarop bijkomende middelen en speciale maatregelen voor investeringen in woningen op de eilanden worden gezocht. De isolatie van buitenmuren leidt voor de huishoudens tot een gemiddelde besparing op de energiefactuur van meer dan £400 per jaar. Isolatie brengt ook een koolstofbesparing van ongeveer 3 ton per gezin met zich mee, wat de CO2-score en de SAP-rating van de woning verbetert.